

Motion till riksdagen 2012/13:N204

av Anders Sellström (KD)

Återföring från vatten- och vindkraft

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om en översyn av möjligheterna till återföring av medel från vatten- och vindkraft.

Motivering

Exploateringen av vattenkraften har försämrat förutsättningarna för fiske, renskötsel, jord- och skogsbruk, liksom för turismen. De kommuner som bidrar med sina forsar till den gemensamma vattenkraftsproduktionen bör också få någon form av ersättning för att utveckla de bygder som berörs. Drygt 90 procent av Sveriges vattenkraft produceras i de sju skogslänen.

Elproduktion från vattenkraft förorsakar intrång hos vattenkraftskommunerna och påverkar natur, miljö och näring. Konsekvenserna för landskap och organismer kring en utbyggd älv är stora. Vissa områden torrläggs medan andra däms över, forsar försvinner och det blir svårare för fiskar och andra djur att överleva. Sportfiske, turism, friluftsliv och förutsättningarna för att bedriva rennäring påverkas.

När stora dammar och regleringsmagasin byggs, innebär det också att stora landområden med jordbruksmark, skogar och ibland bebyggelse läggs under vatten. Regleringen av älvar och floder får konsekvenser för fiskbeståndet. Idag är antalet arbetstillfällen vid kraftverken minimala eftersom driftövervakningen sköts från orter utanför vattenkraftskommunerna.

Då vattendomarna fastställdes värderades inte miljöintrång och konsekvenser av dessa jämfört med dagens värderingar. Värdet av de årliga byggedlen är mycket blygsamt. 110 miljoner kr per år motsvarar omvandlat till den genomsnittliga vattenkraftsproduktionen de senaste fem åren (65 TWh) endast 0,17 öre/kWh.

Fel! Okänt namn på

Här bör regeringen göra en översyn och återkomma till riksdagen med förslag på hur ett system med viss återföring kan se ut. Ett förslag kan vara att se hur det fungerar i Norge där man sedan länge har ett system som ger vattenkraftskommunerna del av den värdetillväxt som uppstår i vattenkraftsproduktionen. Det systemet har stor betydelse i Norge för att hela landet ska leva och utvecklas. För Sveriges vattenkraftsproducerande kommuner blir införandet av ett liknande system i Sverige en alltmer angelägen fråga för varje år som går.

Ett system med återföring bör också utredas när det gäller vindkraften som nu byggs ut runtom i landet. Den förnybara energi som vindkraften genererar är mycket viktig, men den folkliga förankringen riskerar att gå förlorad om de närboende endast får ta del av de negativa effekterna som ökad ljudnivå och inverkan på fågellivet. Därför är det rimligt att vindkraftsproducerande kommuner får ta del av en återföring av de medel som vindkraften genererar.

Medel som i så fall kommer att återföras skall användas av berörda kommuner och regioner till regional utveckling och medverka till en positiv utveckling för näringslivet och nya jobb samt vara en del i en strategi för landsbygdens utveckling. Genom ett sådant system skapas uthållighet och förutsägbarhet, vilket ger underlag för långsiktiga och kloka beslut.

Stockholm den 25 september 2012

Anders Sellström (KD)